

Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
Кафедра теорії музики

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант освітньо-професійної
програми, доцент

Я. ОЛЕКСІВ

”_25_”_червня_2021 року

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету оркестрових
інструментів, доцент

Т. ЛАЗУРКЕВИЧ

”_25_”_червня_2021 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

М. КУШНІР

”_25_”_червня_2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГАРМОНІЯ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво»
Профілізація	«Сопілка», «Гітара», «Цимбали», «Баян», «Акордеон», «Бандура»
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової професійно-практичної підготовки (ОК 3.4.11; ОК 3.5.12; ОК 3.6.12)
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Термін викладання	1,2 семестри
Факультет	Оркестрових інструментів
Форма навчання	Денна

Львів 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни „Гармонія” для профілізацій: бандура, сопілка, цимбали, гітара, баян, акордеон з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка 26 травня 2021 року (Протокол № 1).

Розробник:

ТИХИЙ Северин Вікторович – доцент кафедри теорії музики, кандидат мистецтвознавства

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії музики

“_22_” _____ червня _____ 2021 р., протокол № _5_.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Оскільки у ВУЗі продовжується та розширюються аспекти вивчення пропонованого курсу, який вивчався у середніх спеціалізованих навчальних закладах, то, з ціллю уникнення дублювання програми, вивчені теми не будуть пропонуватись для вивчення, лише, можливо, для повторення.

Метою курсу є розширення та збагачення музичного та загальнокультурного кругозору студентів, завдання: стимулювати розвиток їх природних музичних даних, розвинути їх музичний смак і здатність критичних оцінок явищ мистецтва, пробудити самостійність їх професіонального мислення.

Завдання: Завданням курсу є сприяння всебічному вивченню студентами виконавських спеціальностей питань історичного розвитку гармонічних комплексів в єдності з її змістом, особливостей її застосування композиторами різних стилів і епох. Курс покликаний розширити і збагатити музичний і загально-мистецький світогляд студентів, стимулювати розвиток їх природних музичних даних і чутливості сприйняття музики, розвиває їх художній смак, дає музично-теоретичний інструментарій для власних майбутніх наукових досліджень (в бакалаврських чи магістерських роботах).

Вивчення предмету проходить у тісному взаємозв'язку з курсами „Історії зарубіжної музики”, „Історії української музики” та „Аналізу музичних форм”.

З огляду на ширше і детальніше зацікавлення студентів даним курсом, специфіки їх спеціальності, намагання збагатити їх музичну ерудицію і обізнаність у репертуарі з їх спеціальності, акцентуємо в процесі проходження курсу на аналіз хорових творів, тим більше, що цей значний і цікавий масив творів порівняно рідко береться до уваги в існуючих і використовуваних тепер підручниках. Гадаємо, що це допоможе майбутнім виконавцям при інтерпретації того чи іншого твору.

Звідси, курс поділяється на:

- Практичні заняття;
- Лекційні заняття;
- Письмові роботи;
- Вправи на фортепіано;
- Гармонічний аналіз.

Основне **завдання** курсу – пошуки форм практичного використання теоретичних знань по гармонії при вивченні репертуару по спеціальності.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.**Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК2.**Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3.**Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4.**Здатність до розв'язання проблем.
- ЗК5.**Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК7.**Здатність до критики та самокритики.
- ЗК8.**Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК10.**Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК12.**Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13.**Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК14.** Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15.**Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК1.**Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- СК3.**Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- СК4.**Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК6.**Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- СК7.**Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- СК9.**Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- СК10.**Здатність оперувати професійною термінологією.
- СК11.**Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- СК12.**Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- СК13.**Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
- СК16.**Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
- СК17.**Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час творчо-виконавської діяльності.

РН3. Демонструвати різні методики удосконалення творчо-виконавської діяльності.

РН4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

РН10. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН13. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

РН14. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами														
	Екзамени	Заліки	Атестаційні		Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота	I курс	II курс	III курс	IV курс										
						Всього	у тому числі:				Семестри													
	лекційн	інди-вду альн	прак тич				1	2	3		4	5	6	7	8									
	Кількість тижнів в семестрі																							
													15	15										
Гармонія	2	1		4	120	60			60	120	2	2												

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні		практичні
I		4	120	60			60	60
	1	2	60	30			30	30
	2	2	60	30			30	30

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1 семестр

		Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Неакордові звуки	
Тема 1.	Повторення тем: фригійський зворот; акорди подвійної домінанти; модуляція в тональності першого ступеня спорідненості.	2
Тема 2.	Приготоване затримання в одному голосі	2
Тема 3.	Діатонічні прохідні в одному голосі.	2
Тема 4.	Діатонічні та хроматичні допоміжні звуки.	2
Тема 5.	Випередження.	2
Тема 6.	Стрибки допоміжних звуків(приготовлені та нерозв`язані).	4
	Змістовий модуль 2. Альтеровані акорди. органний пункт.	
Тема 7.	Альтерація акордів домінантової групи.	6
Тема 8.	Альтерація акордів субдомінантової групи .	6
Тема 9.	Органний пункт.	4
	Всього годин:	30
	<i>2 семестр</i>	
	Змістовий модуль 3.Різновиди модуляцій.	
Тема 10.	Ступені спорідненості тональностей.	6
Тема 11.	Модуляції на 2, 3-6 знаків .	2

Тема 12.	Поступова модуляція.	6
Тема 13.	Прискорена модуляція	4
	Змістовий модуль 4. <u>Еліптичні звороти</u>	
Тема 14	Найпростіші еліпсиси. Тризвуки VI низького щабляі (tsVI) мажоро – мінору	2
Тема 15.	Еліпсис. Ланцюжки септакордів	6
	Змістовий модуль 5. <u>Енгармонічні модуляції</u>	
Тема 16.	Енгармонічна модуляція через зменшений септакорд.	4
Тема 17.	Модуляція через енгармонізм домінантсептакорда.	2
Тема 18.	Модуляція через енгармонізм збільшеного тризвукаю	2
	Всього годин:	30
	Всього за курс:	60

Самостійна робота

		Кількість годин
	<i>1 семестр</i>	
Тема 1	Історичні передумови виникнення гармонії	4
Тема 2	Ускладнення терцевих акордів із замінюючи ми тонами, із побічними звуками	4
Тема 3	Нашарування акордів. Поліакордика.	6
Тема 4	Різновиди фігурації: мелодична, ритмічна, гармонічна.	8
Тема 5	Септакорди - функціональне наповнення	8
	Всього:	30
	<i>2 семестр</i>	

Тема 6	Нонакорди	4
Тема 7	Діатонічні секвенції. Модулюючі секвенції	4
Тема 8	Хроматичні секвенції	4
Тема 9	Політональність	4
Тема 10	Поліладовість	4
Тема 11	Стрічкове голосоведення	2
Тема 12	Поліпластовість	2
Тема 13	Розширена тональність	4
Тема 14	Гармонічна колористика	2
	Всього:	30
	Всього:	60 год.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Оцінка роботи студента складається із сумарного результату оцінювання різних видів навчальної роботи протягом певного часу. До видів навчальної роботи відносяться форми активної та пасивної діяльності студента. Відповідно, розроблена ієрархічна система, в якій пасивні форми оцінюються на порядок нижче аніж активні. До пасивних форми включають відвідування лекцій та ведення конспекту, конспектування обов'язкової літератури, виконання самостійної роботи, відвідування фольклорних мистецьких і наукових заходів тощо. Активні форми роботи вимагають виявлення студентом власних здібностей, вмінь, ініціативи, логічного та креативного мислення і т.д. Це виступи на семінарських заняттях, підготовка та захист наукових рефератів, виступи на конференціях і т.д.

При розробці шкали оцінювання видів навчальної діяльності враховано всі види аудиторної та поза аудиторної роботи, що відповідає загальним положенням вищих навчальних закладів, а також враховано специфіку роботи кафедри музичного фольклору. Таким чином до основних нормативних форм роботи додається виконання молоддю науково-пошукових досліджень, а саме: опрацювання спеціалізованої літератури, підготування рефератів та виступи з доповідями на студентських конференціях.

Вид навчальної роботи	стаціонар	
	Оціночні бали (за об'єм роботи)	Всього
1-6 семестр		100
<i>поточний контроль</i>		60
Відвідування занять		5
Слуховий аналіз	1 x 15	15
Спів (сольний та ансамблевий)	1 x 15	15
Інтонаційні вправи	5 x 2	10
Написання музичних диктантів	15 x 1	15
<i>підсумковий контроль (заліки та іспит)</i>		40
Виконання завдань:		
а) повне і вірне виконання трьох завдань та/або відповіді на три запитання		35
б) неповне і невірне виконання трьох завдань та/або відповідей на три запитання		20
в) виконання двох завдань та/або відповіді на два запитання		20
		10

г) виконання одного завдання та/або відповіді на одне запитання		
Додаткове завдання та/або відповідь запитання		5

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

БАЛИ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	
30-31	E	задовільно
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Пояснювально-ілюстративний.
2. Репродуктивний.
3. Метод проблемного викладення.
4. Частково-пошуковий, або евристичний.
5. Дослідницький

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Гармония: Программа для исполнительских факультетов музыкальных вузов / Составитель С.П.Панкратов. – Москва: Советский композитор, 1988. – 44с.
2. Программа – конспект дисциплины «Гармония. Специальность 050900: Инструментальное исполнительство / Сост. Г. В. Григорьева, Скребкова-Филатова М.С. – Москва, 2003.

14. Рекомендована література

Базова

1. Алексеев Б. Задачи по гармонии Музыка, - М.,1976. -137с.
2. Бершадская Т. Курс лекций по гармонии. – М., 1978.-189с.
3. Гуляницкая Н. Введение в современную гармонию.М., 1984. -253с.
4. Дубовский И., Евсеев С., Способин И., Соколов В. Учебник гармонии. (любое издание). -437с.
5. Лемішко М. Частина 1. Діатоніка. Вінниця: Нова книга,2007, -153с.
6. Максимов С. Упражнение по гармонии на фортепиано., Музыка, - М., 1977. -110с
7. Мясоедова Н., Мясоедов А. Пособие по игре на фортепиано в курсе гармонии., Музыка, М., 124с.1986.
8. Скребкова О.Л. и Скребков С. С. Хрестоматия по гармоническому анализу, М.,1956. - 370с
9. Холопов Ю. Гармония. Теоретический курс. Москва: Музыка, 1988.-509с.